

Indrek Teder Kohtu tänaval asuva õiguskantsleri büroo rõdul. Otsekui kolmas samm?

võib tekitada tunde, et kõik on lubatud. Ent põhiseaduse toimimine tagab eksistentsi ka pikemas perspektiivis.”

Uurin ja puurin meest. Miks ta otsustas õiguskantsleri ametikoha vastu võtta? Kas advokaadikutse enam ei köitnud?

“Kui aegade algusesse tagasi minna, siis kutsutus avalikku teenistusse on minus vist alati peidus olnud,” mõtiskleb Teder. “Stabiilsus erasfääris oli saavutatud, aga mina usun, et tuleb arenda ja teha muutusi, kui asjad lähevad hästi. Mul-

le näis, et see väljakutse on õige, ja ma pole siiani pettunud.”

Aga ikkagi, miks just õiguskantsleriks? Teder ei jää vastust võlgu: “Ka advokaadibüroo juhina pidin otsustama, milline õiguslik lahendus oleks parim. Õiguskantsleri ametikoht on üks võimalus näha ühiskonda tervikuna, mina sooviksin omalpoolt ühiskonda mõjutada. Kas see alati õnnestub, on teine asi, aga mulle meeldivad väljakutsed, meeldib midagi realselt muuta, Eesti riikluse huvides midagi teha.”

Teder osutab õhukelele põhiseadusele ja selle tellisepaksustele tõlgendustele.

Aeg-ajalt vilksatab mehe kaalutud sõnades ka hästi peidetud krutski ja jutt muutub kujundlikuks: “Õigussüsteem peab olemasolevat maailma reguleerima, ent terve maailm on muutumises. Mõnikord on vaja süsteemi kiiresti muuta, kiirustamine aga võib tuua vea. Õiguskantsler on siin veale osutajana otsekui tulekahju eelhoiatuse süsteem. Mõnikord meile ei meeldi, kui selle sireeni hääl on terav ja kile. Inimlikult saan aru, et see käib närvidele, ent süsteemi maha monteerida ei ole ka kuigi mõistlik. Inimühiskonnas pole filigraanselt toimiv õigussüsteem võimalik, realsuses teivad ikka vead.”

Teder mõtleb hetke. “Ega vigadele osutaja positsioon populaarne ole, no tundud sõnumitooja tapmise lugu... Aga ilma selle osutajata ka hakkama ei saa. Õiguskantsleri positsioon on kritiseerida, kuid minu põhimõte pole mitte vastasseis, vaid konstruktiivsus ja selle kaudu lahenduseni jõudmine. Õiguskantsler on lõpptulemis süsteemi tasakaalustaja. Praegu näib, et see amet toimib hästi. Aga mul on ka head nõunikud,” lõpetab Teder poliitiliselt korrektselt.

PISIKESEST POISIST SIRGUB ADVOKAAT

“Vaata: läheb suur ja tähtis onu – ena asjameest! Mõttele: ema teda mähibis neljakümne aasta eest! Teist suurt onu (vist ministrit) isa noomis: “Kuripatt – sinust küll ei tule miskit! Jälle söid jääpurikat!,” meenuvad fraasid Leelo Tungla luuletusest “Vana vahva lasteaed”.

Indrek Tederi lapsepõlv möödus Koplis, mägumaaks Kopli sadama territoorium. “Olen olemisvõitluses karastunud,” ütleb mees naerdes. “Looduslikult on see ilus kant, mul oli ka palju samaalisi mängukaaslasi.”

Läbi Kopli pargi viis ka Indrek Tederi Kopli Kunstikooli suunduv koolitee. Kunstiandega mehel oma sõnul nii väga head lood ei olnudki, aga nagu keele- ja kirjaoskus on ka kunstianne arendatav. “Kool andis oma kätega tegemise võimaluse. See on suur asi. Kunstiga tegelemine soodustab mõttevabadust ja teise nurga all nägemist. Usun, et loomingulisus on elus oluline. Ega õigusvaldkondki ole vaid matemaatiline tehe, siin on teatud loominguline suhtumine vajalik,” räägib Teder.

Tunnistusi semestritulemustega poisil peljata ei olnud vaja: “Ma ei olnud erilisel särkev õpilane, aga ka mitte eriline mõõbeldis. Polnud väga pai ega ka huligaan. Saksa keeles ja matemaatikas teenisin ikka vahel koolipoisi kolmesid, usinate tüdrukute moodi hoolas ja korralik polnud. Aga seda mäletan küll juba kooliajast, et tihtilugu oli mul vaja vaielda, põhjendada...”

Tarbekunsti kallakuga klassi lõputöö valmis Tederil klaasehistöö tehnikas. Küsin, kas õiguskants-

Haridusest sõltub meie ühiskonna tulevik. Ei saa lubada, et väikerahvas oleks rumal.